

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ Ε. ΦΙΡΙΠΗ

ΚΟΜΝΗΝΩΝ 17, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ τηλ. 231271925, email parfir96@yahoo.gr

ΓΝΩΜΟΛΟΤΗΣΗ

Τέθηκε προς γνωμοδότηση το ακόλουθο ερώτημα: Αν είναι επιτρεπτή εκ του νόμου, η πλήρης δημοσίευση στο διαδίκτυο πρακτικών εφορευτικής επιτροπής αρχαιρεσιών πρωτοβάθμιου σωματείου και συγκεκριμένα των ονομάτων όλων όσων ορίστηκαν ως μέλη της για τη διεξαγωγή των συγκεκριμένων αρχαιρεσιών.

I. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ Αριθμός: 28/2015, Τέθηκε σε ισχύ: 23.03.2015
Τίτλος: Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία

2. ΝΟΜΟΣ 2472/ 1997, « Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως αυτός ισχύει σήμερα.

ΠΑ 28/2015 , Άρθρο: 21 Ορισμοί ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.

« Άρθρο 2 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 79 ν. 4139/2013 και 18 παρ. 2 ν. 3471/2006 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 παρ. 2 ν. 4205/2013. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως:

α) "Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα", κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων. γ) "Υποκείμενο των δεδομένων", το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική. δ) "Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" ("επεξεργασία"): κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζεται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή.ζ) "Υπεύθυνος επεξεργασίας", οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού

δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο..... **ια) "Συγκατάθεση"** του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα. ...»

Άρθρο: 22 ΠΔ 28/2015 Τίτλος Άρθρου Πεδίο Εφαρμογής

«Άρθρο 3 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα όγδοο παρ. 1 ν. 3625/2007 και 19 παρ. 1 και 2 ν. 3471/2006

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.....»

Άρθρο: 24 Τίτλος Άρθρου Προϋποθέσεις επεξεργασίας

«Άρθρο 5 ν.2472/1997 1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: α) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο. β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από τον νόμο. γ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του. δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα. ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

3. Η Αρχή μπορεί να εκδίδει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας για τις πλέον συνήθεις κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων, οι οποίες προφανώς δεν θίγουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Οι κατηγορίες αυτές προσδιορίζονται με κανονισμούς που καταρτίζει η Αρχή και κυρώνονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης»

Άρθρο: 27 Τίτλος Άρθρου Δικαίωμα ενημέρωσης

«Άρθρο 11 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 34 παρ. 4 ν. 2915/2001 και 39 παρ. 8 ν. 4024/2011

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία: α) την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του, β) τον σκοπό της επεξεργασίας, γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων, δ) την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης.

2. Εάν για τη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί τη συνδρομή του υποκειμένου, οφείλει να το ενημερώνει ειδικώς και εγγράφως για τα στοιχεία της παραγράφου 1, καθώς και για τα δικαιώματά του, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο. Με την αυτή ενημέρωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας γνωστοποιεί στο υποκείμενο αν υποχρεούται ή όχι να παράσχει τη συνδρομή του, με βάση ποιες διατάξεις, καθώς και για τις τυχόν συνέπειες της άρνησής του.

3. Αν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.

4. Με απόφαση της Αρχής μπορεί να αρθεί εν όλω ή εν μέρει η υποχρέωση ενημέρωσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3, εφόσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Σε επείγουσες περιπτώσεις η άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης μπορεί να γίνει με προσωρινή, άμεσα εκτελεστή, απόφαση του Προέδρου, ο οποίος πρέπει να συγκαλέσει το συντομότερο την Αρχή για την έκδοση οριστικής απόφασης επί του θέματος».

II. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Επειδή, από το συνδυασμό των προαναφερομένων διατάξεων προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα **επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του**. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται για τα απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' εφόσον είναι **απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών**. Επιπλέον, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. (ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, Απόφαση 25/2014 & 43/2009)

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Επί του πολύ συγκεκριμένου ερωτήματος που τέθηκε προς γνωμοδότηση, αν επιτρέπεται η πλήρης δημοσίευση στο διαδίκτυο πρακτικών εφορευτικής επιτροπής αρχαιρεσιών Σωματείου και συγκεκριμένα των ονομάτων των μελών της.

1. Τα πρακτικά αρχαιρεσιών Σωματείου, αναγνωρισμένου από ο Πρωτοδικείο της έδρας του, μετά την ολοκλήρωση των αρχαιρεσιών τους, όπως αυτές προβλέπονται και διενεργούνται από το καταστατικό του Σωματείου και εκ του νόμου, συντάσσονται και υπογράφονται από τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής, είτε μόνο τον Πρόεδρο/Δικαστικό Αντιπρόσωπο, ελλείψει άλλων μελών, στη συνέχεια δε δημοσιεύονται στα Βιβλία του οικείου Πρωτοδικείου, ώστε ως δημόσια έγγραφα, να είναι προσβάσιμα σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο πολίτη, σύμφωνα με τον Κωδ. Διοικητικής Διαδικασίας, όπως ισχύει σήμερα.
2. Αρχικά ο σκοπός της δημοσίευσης και κοινοποίησης των πρακτικών των αρχαιρεσιών Σωματείου ικανοποιείται πλήρως με την προβλεπόμενη ως άνω δημοσίευση. Ωστόσο είναι δυνατή η ανακοίνωσή του προς το ευρύτερο κοινό με τη δημοσίευσή του και δια του διαδικτύου, αλλά με το ηπιότερο μέσο της ανωνυμοποίησης των στοιχείων των φυσικών προσώπων που περιλαμβάνονται σε αυτά, δηλαδή χωρίς όμως την αναφορά των ονοματεπώνυμων όσων θέλησαν και ορίστηκαν να συμμετάσχουν ως μέλη της εφορευτικής επιτροπής, εφόσον αυτά δεν επιθυμούν τη δημοσίευση των στοιχείων τους και συγκεκριμένης δραστηριότητάς τους, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων 4 και 5 παρ. 2 στοιχ. ε' του ν. 2472/1997, προς αποτροπή των κινδύνων που ενέχει η δημοσίευση προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο για την προσωπική και επαγγελματική τους κατάσταση.
Τυχόν μη ανωνυμοποιημένη δημοσίευση των πρακτικών αρχαιρεσιών Σωματείου, νόμιμα δημοσιευμένου στα Βιβλία Πρωτοδικών της έδρας του, συνιστά παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.
Αν ωστόσο κρίνεται αναγκαία η δημοσίευση των ως άνω στοιχείων, χωρίς τη συγκατάθεση των εμπλεκόμενων, προβλέπεται η δυνατότητα σχετικής αιτήσεως προς την ανεξάρτητη ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ώστε αυτή να κρίνει κατά περίπτωση.

Θεσσαλονίκη 1.6.2015

Η γνωμοδοτούσα

Παρασκευή Ε. Φιριπή (ΑΜΔΣΘ2599)

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω